

การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน*

THE DEVELOPMENT OF INDICATORS OF ETHICAL CHARACTERISTICS OF SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER THE PROVINCIAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION IN THE NORTHEASTERN REGION

ละอองดาว โสภณ¹, พัชรินทร์ ชมภูวิเศษ², สุชาดา บุปผา³
Laongdao Sopin¹, Patcharin Chompuwiset², Suchada Bubpha³
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี^{1,2,3}
Udon Thani Rajabhat University, Thailand.^{1,2,3}
Email : laongdao114@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบปริมาณ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการสังเคราะห์เอกสาร ตำรา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 354 คนได้มาโดยสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.06-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.94-0.98 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.99 การวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลที่มาวิเคราะห์องค์ประกอบ Bartlett's test of sphericity และค่า KMO (Keiser-Meyer-Olin measure of sampling adequacy) และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์องค์ประกอบและตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล กับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิจัยพบว่า 1. การศึกษาองค์ประกอบตัวบ่งชี้ ได้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 องค์ประกอบหลัก 15 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย ด้านความซื่อสัตย์ มี 3 ตัวบ่งชี้ ด้านความยุติธรรม มี 3 ตัวบ่งชี้ ด้านความรับผิดชอบ มี 3 ตัวบ่งชี้ ด้านความมีเมตตา มี 3 ตัวบ่งชี้ และด้านความอดทน มี 3 ตัวบ่งชี้ 2. การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวบ่งชี้ พบว่า ค่าดัชนี GFI มีค่า เท่ากับ 0.997 ค่าดัชนี CFI มีค่าเท่ากับ 1.000 ค่าดัชนี RMR มีค่าเท่ากับ 0.002 ดัชนี NFI มีค่าเท่ากับ 0.999 ส่วนความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง P_c มีค่าเท่ากับ 0.823 และค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกสกัด P_v มีค่าเท่ากับ 0.482 จากค่าสถิติแสดงให้เห็นว่าโมเดล ตามทฤษฎี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

คำสำคัญ : 1. การพัฒนาตัวบ่งชี้ 2. คุณลักษณะเชิงจริยธรรม 3. ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the components and indicators of the ethical characteristics of school administrators, 2) To examine the congruence of the model comprising the components and indicators of the ethical characteristics of school administrators. This research is a quantitative methodology study divided into two sections as follows Section 1 involves studying the components and indicators of the ethical characteristics of school administrators through the synthesis of documents, textbooks, principles, concepts, theories, and related research. Section 2 focuses on examining the congruence of the model comprising the components and indicators of the ethical characteristics of school administrators. the sample size consisted of 354 participants, selected through stratified random sampling. the research instrument utilized was a questionnaire based on a five-point rating scale. quantitative analysis was conducted using statistical software to calculate the mean, standard deviation, and statistical values. These analyses were performed to assess the appropriateness of the data for factor analysis, utilizing Bartlett's test of sphericity and the Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) measure of sampling adequacy. additionally, statistical software was utilized to perform factor analysis and to evaluate the goodness-of-fit of the model with empirical data.

The results of this research showed that: 1. The study of components and indicators identified five main components, 15 sub-components, and 40 indicators of the ethical characteristics of school administrators these are as follows Integrity consists of 3 sub-components with 5 indicators fairness comprises 3 sub-components with 4 indicators responsibility Includes 3 sub-components with 21 indicators kindness Encompasses 3 sub-components with 6 indicators patience contains 3 sub-components with 7 indicators. 2. The evaluation of the congruence of the confirmatory factor analysis model for the indicators showed the following results: The Goodness of Fit Index (GFI) was 0.997 the Comparative Fit Index (CFI) was 1.000, the Root Mean Square Residual (RMR) was 0.002, and the Normed Fit Index (NFI) was 0.999. Additionally, the reliability of the latent variables (P_c) was 0.823, and the Average Variance Extracted (P_v) was 0.482 These statistical values indicate that the theoretical model aligns well with the empirical data.

Keywords : 1. Development of Indicators 2. Ethical Characteristics 3. School administrators

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การจัดการศึกษาของชาติ มีความมุ่งหมายเพื่อให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดีมีความสามารถและมีความสุข การจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ได้บัญญัติให้บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัด ให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด ปฏิบัติงานและปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ ในการดำเนินงาน เพื่อให้การบังคับใช้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำและการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางวินัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องตามหลักธรรมาภิบาล จะถูกเชิดชูเกียรติและเป็นผู้ทรงคุณค่าในสังคม แต่ถ้าผู้บริหารคนใดมีพฤติกรรมตามอำเภอใจไม่มีคุณลักษณะเชิงจริยธรรม จะไม่ได้รับความไว้วางใจจากผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารจำทำงานลำบากและไม่ได้รับความร่วมมือจากทีมงานเกิดเป็นความขัดแย้งขึ้นในองค์กร (Glanz, 2006)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และด้วยเหตุผลดังกล่าวประกอบกับนโยบายหน่วยงานของรัฐที่ให้มีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบต่อหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส และหลักการมีส่วนร่วมตลอดจนนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีส่งผลให้ผู้คนมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังนั้น การศึกษาตัวบ่งชี้พฤติกรรมตามคุณลักษณะเชิงจริยธรรม (Ethical Characteristics) ของผู้บริหารสถานศึกษาจึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบถึงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะเชิงจริยธรรม (Ethical Characteristics) ในการบริหารสถานศึกษานั้นว่ามีอะไรบ้าง ทำให้เกิดความเข้าใจและตระหนักถึงการบริหารจัดการเชิงจริยธรรมได้ชัดเจนยิ่งขึ้นและยังเป็นการสนองนโยบายการปฏิรูปอีกด้วย ตลอดจนนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมาตรฐาน มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานทางจริยธรรม (ณัฐพร มั่นคง, 2563) นอกจากนี้ ยังใช้เป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องไปใช้เป็นเกณฑ์พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ให้เกิด ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งกำหนดนโยบายหรือวางแผนพัฒนาคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยการนำข้อมูลเชิงประจักษ์จากปรากฏการณ์จริงมาทดสอบกับโมเดลเชิงทฤษฎี ซึ่งศึกษามาอย่างกว้างขวาง มีความเป็นไปได้และเหมาะสมเพื่อนำไปใช้พัฒนาคุณภาพในองค์การทางการศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

2.2 เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องโมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

3.1 การพัฒนาตัวบ่งชี้ครั้งนี้ เกิดจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้แหล่งต่าง ๆ ทั้งนักวิชาการ นักการศึกษา และนักบริหารการศึกษาทำให้ได้ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของผู้บริหารสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ตลอดจนผู้ที่สนใจในการวัดระดับคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การวางแผนพัฒนาคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ต่อไป

3.2 การพัฒนาตัวบ่งชี้ขึ้นจากระบวนการวิจัย และเป็นตัวบ่งชี้ที่ได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนจึงเป็นตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมกับสภาพและบริบทสถานศึกษาอื่น ๆ ทำให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ การวางแผนการนำไปสู่การวางแผนนโยบายการบริหารจัดการตัวบ่งชี้ที่สำคัญได้อย่างตรงประเด็น

3.3 หน่วยงานที่ดำเนินการสอบคัดเลือกผู้บริหาร สามารถนำ หลักการและสาระจากตัวบ่งชี้ที่ผ่านการพัฒนามีคุณภาพ ไปบรรจุไว้ในกรอบ ซึ่งจะเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนา คุณภาพผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้ระเบียบการวิจัยเชิงปริมาณ โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณลักษณะ เชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดร่างโมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง CVI (Content Validity Index) ระหว่างคำถามกับคำนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ คือ 1.00

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประชากรใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 899 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาจำนวน จำนวน 354 คน ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติ ตั้งข้อกำหนดว่าค่าประมาณค่ากลุ่มตัวอย่างของตัวแปรทำนาย 1 ตัว ควรกำหนดกลุ่มตัวอย่างประมาณ 20 เท่าของตัวแปรในการวิจัยหนึ่งตัวแปรสังเกตได้ ซึ่งสอดคล้องกับการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์โมเดล ใช้กลุ่มตัวอย่าง 10-20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ จึงประมาณค่า กลุ่มตัวอย่างได้ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีตัวบ่งชี้ทั้งสิ้น 15 ตัวบ่งชี้ สุ่มกลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ร้อยละ 20 ของจำนวนครูผู้สอน

ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูผู้สอน จำนวน 354 คน ซึ่งเพียงพอสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จำนวน 5 คน เท่ากับ 0.60-1.00 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบและผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์อัลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาคด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายด้านอยู่ระหว่าง 0.94 - 0.98 และกำหนดค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.992 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์หาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์หาความตรงเชิงเนื้อหา ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และองค์ประกอบความแปรปรวน ที่สูงเกินความเป็นจริง (Variance Inflation Factor: VIF) เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์องค์ประกอบและตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล กับข้อมูลเชิงประจักษ์

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

5.1.1 ผลการศึกษาระดับ คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่ามากที่สุดคือ ด้านที่ 3 ด้านความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านที่ 4 ความมีเมตตา รองลงมาคือ ด้านที่ 5 ความอดทนรองลงมาคือ ด้านที่ 1 ความซื่อสัตย์ และ ด้านที่ 2 ความมีเมตตา ความยุติธรรม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ด้าน	คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ความซื่อสัตย์	4.10	0.76	มาก
2	ความยุติธรรม	4.05	0.83	มาก
3	ความรับผิดชอบ	4.20	0.77	มาก
4	ความมีเมตตา	4.18	0.78	มาก
5	ความอดทน	4.16	0.80	มาก
	รวม	4.14	0.75	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D = 0.75) เมื่อพิจารณา รายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.20$, S.D = 0.77) รองลงมาคือ ความมีเมตตา ($\bar{X} = 4.18$, S.D = 0.78) รองลงมาคือ

ความอดทน ($\bar{X} = 4.16$, S.D = 0.80) รองลงมาคือ ความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.10$, S.D =0.76) และความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.05$, S.D = 0.83)

5.1.2 ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยศึกษา สังเคราะห์เอกสาร ตำรา หลักการ แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้จำนวน 5 องค์ประกอบหลัก 15 ตัวบ่งชี้ ซึ่งประกอบด้วย 1) ความซื่อสัตย์ 2) ความยุติธรรม 3)ความรับผิดชอบ 4) ความมีเมตตา 5) ความอดทน ผลการศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มาก เมื่อพิจารณาพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านที่ 3 ด้านความรับผิดชอบต่อรองลงมาคือ ด้านที่ 4 ความมีเมตตา รองลงมาคือ ด้านที่ 5 ความอดทนรองลงมาคือ ด้านที่ 1 ความซื่อสัตย์ และ ด้านที่ 2 ความมีเมตตา ความยุติธรรม ตัวบ่งชี้รวม 15 ตัวบ่งชี้ ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา ประกอบไปด้วย ดังนี้ 1.ด้านความซื่อสัตย์ มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ 1) การปฏิบัติตรงไปตรงมา 2) คำมั่นสัญญา 3) การไม่เป็นคนคดโกง 2. ด้านความยุติธรรม มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ 1) การตัดสินใจอย่างมีกระบวนการ 2) การตัดสินใจด้วยความเป็นกลาง 3) การจัดการด้วยความถูกต้อง 3. ด้านความรับผิดชอบ มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ 1) ความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ 2) การควบคุมตนเอง 3) ความพยายามสู่ความเป็นเลิศ 4.ด้านความมีเมตตา มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ 1) การให้ตนเองมีความสุข 2) การมีสติ 3) การคิดช่วยเหลือ 5. ด้านความอดทน มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ 1) อดทนต่อความลำบากทางกาย 2) อดทนต่อการทำการงาน 3) ทนข่มอารมณ์ของตนได้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบหลัก	ตัวบ่งชี้
ความซื่อสัตย์	การปฏิบัติตรงไปตรงมา
	รักษาสัญญา
	การไม่เป็นคนคดโกง
ความยุติธรรม	การตัดสินใจอย่างมีกระบวนการ
	การตัดสินใจด้วยความเป็นกลาง
	การจัดการด้วยความถูกต้อง
ความรับผิดชอบ	ความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้
	การควบคุมตนเอง
	ความพยายามสู่ความเป็นเลิศ
ความมีเมตตา	การให้ตนเองมีความสุข
	การมีสติ
	การคิดช่วยเหลือ
ความอดทน	อดทนต่อความลำบากทางกาย
	อดทนต่อการทำการงาน
	ทนข่มอารมณ์ของตนได้

จากตารางที่ 2 พบว่า การศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมได้ทั้งหมด 5 องค์ประกอบหลักได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ความมีเมตตา ความอดทนและตัวบ่งชี้ 15 ตัวบ่งชี้ได้แก่ การปฏิบัติตรงไปตรงมา รักษาสัญญา การไม่เป็นคนคดโกง การตัดสินใจอย่างมีกระบวนการ การตัดสินใจด้วยความเป็นกลาง การจัดการด้วยความถูกต้อง ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ การควบคุมตนเอง ความพยายามสู่ความเป็นเลิศ การให้ตนเองมีความสุข การมีสติ การคิดช่วยเหลือ อดทนต่อความลำบากทางกาย อดทนต่อการทำการทำงาน ทนชมอารมณ์ของตนได้

5.2 ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

5.2.1 ผลการวิเคราะห์จากองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ของโมเดลสมการโครงสร้างองค์ประกอบคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 องค์ประกอบ 1) ด้านความซื่อสัตย์ 2) ด้านความยุติธรรม 3) ด้านความรับผิดชอบ 4) ด้านความมีเมตตา 5) ด้านความอดทน สรุปผลได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์จากองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ของโมเดลสมการโครงสร้าง

องค์ประกอบ ค่าความสอดคล้อง	ความ ซื่อสัตย์	ความ ยุติธรรม	ความ รับผิดชอบ	ความ มีเมตตา	ความ อดทน
มีค่าไค-สแควร์ (Chi-square)	25.793	6.011	156.834	27.427	18.653
ค่าองศาอิสระ (df)	22	7	132	17	13
ค่าความน่าจะเป็น (p)	0.261	0.539	0.069	0.052	0.134
ค่าดัชนี GFI	0.984	0.995	0.961	0.983	0.987
ค่าดัชนี CFI	0.997	1.000	0.995	0.992	0.996
ค่าดัชนี RMR	0.019	0.009	0.021	0.021	0.018
ค่าดัชนี RMSEA	0.022	0.000	0.023	0.042	0.035
ค่าดัชนี NFI	0.980	0.980	0.971	0.978	0.986

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์จากองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ของโมเดลสมการโครงสร้าง ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านความซื่อสัตย์ สรุปได้ดังนี้ มีค่าไค-สแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 25.793 ค่าองศาอิสระ(df) เท่ากับ 22 ค่าความน่าจะเป็น (p) มีค่าเท่ากับ 0.261 ค่าดัชนี GFI เท่ากับ 0.984 ค่าดัชนี CFI เท่ากับ 0.997 ค่าดัชนี RMR เท่ากับ 0.019 ค่าดัชนี RMSEA เท่ากับ 0.022 ค่าดัชนี NFI เท่ากับ 0.980 จากค่าสถิติแสดงให้เห็นว่าโมเดล ตามทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้านที่ 2 ด้านความยุติธรรม สรุปได้ดังนี้ มีค่าไค-สแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 6.011 ค่าองศาอิสระ(df) เท่ากับ 7 ค่าความน่าจะเป็น (p) มีค่าเท่ากับ 0.539 ค่าดัชนี GFI เท่ากับ 0.995 ค่าดัชนี CFI เท่ากับ 1.000 ค่าดัชนี RMR เท่ากับ 0.009 ค่าดัชนี RMSEA เท่ากับ 0.000 ค่าดัชนี

NFI เท่ากับ 0.980 จากค่าสถิติแสดงให้เห้นว่าโมเดล ตามทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้านที่ 3 ด้านความรับผิดชอบ สรุปได้ดังนี้ มีค่าไค-สแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 156.834 ค่าองศาอิสระ(df) เท่ากับ 132 ค่าความน่าจะเป็น (p) มีค่าเท่ากับ 0.069 ค่าดัชนี GFI เท่ากับ 0.961 ค่าดัชนี CFI เท่ากับ 0.995 ค่าดัชนี RMR เท่ากับ 0.021 ค่าดัชนี RMSEA เท่ากับ 0.023 ค่าดัชนี NFI เท่ากับ 0.971 จากค่าสถิติแสดงให้เห้นว่าโมเดล ตามทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้านที่ 4 ด้านความมีเมตตา สรุปได้ดังนี้ มีค่าไค-สแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 27.427 ค่าองศาอิสระ(df) เท่ากับ 17 ค่าความน่าจะเป็น (p) มีค่าเท่ากับ 0.052 ค่าดัชนี GFI เท่ากับ 0.983 ค่าดัชนี CFI เท่ากับ 0.992 ค่าดัชนี RMR เท่ากับ 0.021 ค่าดัชนี RMSEA เท่ากับ 0.042 ค่าดัชนี NFI เท่ากับ 0.978 จากค่าสถิติแสดงให้เห้นว่าโมเดล ตามทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้านที่ 5 ด้านความอดทน สรุปได้ดังนี้ มีค่าไค-สแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 18.653 ค่าองศาอิสระ(df) เท่ากับ 13 ค่าความน่าจะเป็น (p) มีค่าเท่ากับ 0.134 ค่าดัชนี GFI เท่ากับ 0.987 ค่าดัชนี CFI เท่ากับ 0.996 ค่าดัชนี RMR เท่ากับ 0.018 ค่าดัชนี RMSEA เท่ากับ 0.035 ค่าดัชนี NFI เท่ากับ 0.986 จากค่าสถิติแสดงให้เห้นว่าโมเดล ตามทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

5.2.2 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของสอบถามองค์ประกอบคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ตารางที่ 4 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA)

องค์ประกอบ		Factor loading	S.E.	t	R ²	P _c	P _v
1. ด้านความซื่อสัตย์		0.893	0.023	39.491	0.797	0.823	0.482
2. ด้านความยุติธรรม		0.912	-	-	0.832		
3. ด้านความรับผิดชอบ		0.989	0.028	37.136	0.978		
4. ด้านความมีเมตตา		0.931	0.032	30.885	0.867		
5. ด้านความอดทน		0.927	0.033	30.406	0.859		
X ²	df	P-value	GFI	CFI	RMR	RMSEA	NFI
2.289	2	0.318	0.997	1.000	0.002	.020	0.999

จากตารางที่ 4 พบว่า องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ พบลักษณะเป็น just identified model โมเดลแสดงทิศทางเดียวที่มีการตัดเส้นทางที่ไม่มีนัยประสิทธิ (Factor loading) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.418 ถึง 0.926 ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่า S.E. (Standard error) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.020 ถึง 0.077 ค่า t (t-test) มีค่าอยู่ระหว่าง 6.135 ถึง 12.816 และมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง (R²) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.231 ถึง 0.972 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันองค์ประกอบคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วน

จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า ค่าดัชนี GFI มีค่า เท่ากับ 0.997 ค่าดัชนี CFI มีค่า เท่ากับ 1.000 ค่าดัชนี RMR มีค่าเท่ากับ 0.002 ดัชนี NFI มีค่าเท่ากับ 0.999 ส่วนความเชื่อมั่นของ ตัวแปรแฝง P_c มีค่าเท่ากับ 0.823 และค่าเฉลี่ยความ แปรปรวนที่ถูกสกัด P_v มีค่าเท่ากับ 0.482 จากค่าสถิติแสดงให้เห็นว่าโมเดล ตามทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

6. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

6.1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนจากผลการสังเคราะห์ องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านความซื่อสัตย์ องค์ประกอบที่ 2 ด้านความยุติธรรม องค์ประกอบที่ 3 ด้าน ความรับผิดชอบ องค์ประกอบด้านที่ 4 ความมีเมตตา องค์ประกอบ ด้านที่ 5 ด้านความอดทน สอดคล้องกับแนวคิด ดาวรธรรมณ ถวิลการ (2561) ได้กล่าวถึงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาคูณลักษณะที่พึงมีอันได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความไว้วางใจ ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ความเคารพ การเสริมพลังอำนาจ และสอดคล้องกับธนพร มั่นคง (2563) ได้ถึงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกทางพฤติกรรม ในการประพฤติปฏิบัติให้เกิดคุณงามความดีละเว้นการทำความชั่วทั้งปวง เปี่ยมด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม ความรับผิดชอบ มีความเมตตา ความอดทน รักษาซึ่งเกียรติ และศักดิ์ศรีของตนเองไม่ให้ เสื่อมเสีย เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ ครูและศิษย์ ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ ควรที่ผู้บริหารจะเสริมสร้างให้มีขึ้นใน ตนเองเพื่อการทำงานให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิง จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ก่อนการดำเนินการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพ ของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล และตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูล เพื่อความมั่นใจและ เชื่อมั่นในผลการทดสอบ โดยพบว่า เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม เพื่อ การวิจัย เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็น (Index of Item-Objective Congruence: IOC) มีค่า 1.00 สอดคล้องกับนงลักษณ์ วิรัชชัย (2551) แสดงว่า เครื่องมือแต่ละข้อมีความตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ ค่าความเชื่อมั่นองค์ประกอบหลักทั้งฉบับเท่ากับ 0.992 จะเห็นได้ว่า เครื่องมือที่สร้างจากตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพ ขณะที่การตรวจสอบ ข้อมูลพื้นฐาน ถึงความเหมาะสมของการเป็นตัวบ่งชี้ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า พบว่า

ตัวบ่งชี้ทุกตัว มีความหมายระดับมากขึ้นทุกข้อ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของตัวบ่งชี้ที่ดีของ วิเศษ บุญสอน (2562) ที่เสนอว่า ตัวแปรขององค์ประกอบหรือข้อมูลที่เป็นสารสนเทศที่ได้ประมวลผลเป็นค่าสถิติที่ใช้แสดงภาวะของสิ่งที่มุ่งวัดในสถานการณ์หรือช่วง เวลาใดเวลาหนึ่ง และเป็นค่าที่สังเกตได้ทั้งเชิงปริมาณหรือคุณภาพ ซึ่งเป็นผลสะท้อนของการดำเนินงานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายการวางแผน การบริหารงาน การติดตามผลการดำเนินงานและการจัดลำดับการพัฒนาของหน่วยงานหรือองค์กรได้

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่าโมเดลโครงสร้างขององค์ประกอบคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผ่านเกณฑ์การวิเคราะห์จึงมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ จำนวน 15 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ด้านความซื่อสัตย์ 2) ด้านความยุติธรรม 3) ด้านความรับผิดชอบ 4) ด้านความมีเมตตา 5) ด้านความอดทน พบว่า just identified model โมเดลแสดงทิศทางเดียวที่มีการตัดเส้นทางที่ไม่มีนัยสำคัญ ค่าสัมประสิทธิ์ (Factor loading) 0.893 ถึง .989 ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่า S.E. (Standard error) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.023 ถึง 0.033 ค่า t (t-test) มีค่าอยู่ระหว่าง 30.406 ถึง 39.491 สหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง (R^2) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.797 ถึง 0.978 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันองค์ประกอบของคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า ค่าดัชนี GFI มีค่าเท่ากับ 0.845 ค่าดัชนี CFI มีค่าเท่ากับ 0.944 ค่าดัชนี RMR มีค่าเท่ากับ 0.015 ดัชนี NFI มีค่าเท่ากับ 0.942 ส่วน ความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง p_v มีค่าเท่ากับ 0.823 และค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกสกัด P_c เท่ากับ 0.482 จากค่าสถิติแสดงให้เห็นว่าโมเดล ตามทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ทองสุข (2560) ได้เสนอในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันไว้ว่า ดัชนีความกลมกลืนตัวอื่นๆ มีมากมายดัชนีความสอดคล้องที่นิยมได้แก่ GFI, AGFI, และ CFI ที่มีค่ามากกว่า 0.90-0.95 คือโมเดลที่มีการวัดที่สร้างมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ส่วน standardized RMR ถ้ามีค่าต่ำกว่า 0.05 แสดงว่าโมเดลที่ได้มีความสอดคล้องกับข้อมูล และสอดคล้องกับ กันยมาส ชูจีน (2562) ได้กล่าวไว้ว่า การวิเคราะห์ความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index: GFI) ควรมีค่ามากกว่า 0.90 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนปรับแก้แล้ว (Adjusted the Goodness of Fit Index: AGFI) ควรมีค่ามากกว่า 0.90 และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) ควรมีค่ามากกว่า 0.95 แสดงว่าแบบจำลองสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

7. องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยครั้งนี้ได้ค้นพบองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลตัวบ่งชี้คุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความซื่อสัตย์ เป็นธรรมในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีความรับผิดชอบ และยึดหลักความถูกต้อง รวมทั้ง อดทนต่อการทำงาน อดทนต่อความยากลำบาก และการควบคุมตนเอง ต่อครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีภายในองค์กร ดังนั้นผู้บริหารจะต้องพัฒนาคุณลักษณะเชิงจริยธรรมคือ ปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา รักษาสัญญา ไม่เป็นคนคดโกง เป็นกลาง การตัดสินใจร่วมกันอย่างมีกระบวนการ มีความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ ควบคุมตนเอง พยายามสู่ความเป็นเลิศ อดทนในการทำงานและความลำบาก มีสติ คิดช่วยเหลือ พยายามสู่ความเป็นเลิศ และให้ตนเองมีความสุข

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรได้รับการพัฒนาในด้านการสร้างคุณธรรม โดยเฉพาะการจัดการด้วยความถูกต้อง ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ต้องแสดงให้เห็นถึงการจัดการภายในสถานศึกษา ความสามารถในการบริหารงาน และการแก้ปัญหา

8.1.2 องค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ควรให้ความสำคัญและเอาใจใส่ให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการ ให้เป็นไปด้วยความยุติธรรม มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบด้านความอดทน ด้านความมีเมตตา ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความยุติธรรม เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับมาก ดังนั้น

8.2.1 ควรพัฒนาในด้านความยุติธรรม โดยเฉพาะตัดสินใจอย่างมีกระบวนการ การตัดสินใจด้วยความเป็นกลาง ซึ่งผู้บริหารจะต้องแสดงให้ถึงการแก้ปัญหาและการจัดการด้วยความถูกต้องสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษา

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

8.3.1 ควรทำการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้โมเดลที่ได้รับการตรวจสอบในงานวิจัยนี้เป็นแนวทางเพื่อคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

8.3.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

9. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กันยมาส ชูจีน. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโมเดลสมการโครงสร้าง. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 21(2). 20-33.
- ชนิษฐ์นิชา ทองสุข. (2560). กลยุทธ์การพัฒนภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย. วารสารสถาบันวิจัยพัฒนธรรม. 11(1). 1-17
- ณัฐพร มั่นคง. (2563). จริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษากับคุณลักษณะของครูที่ดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2550). ความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาของคนไทย: การปลูกฝังอบรมและคุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดาวรรณ ฤทธิการ. (2561). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2551). การพัฒนาตัวบ่งชี้การประเมิน. กรุงเทพมหานคร : เซน พรินต์.
- วิเศษ บุญสนอง. (2562). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็กในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

Glanz, J. (2006). **What every principal should know about ethical and spiritual leadership.** Thousand Oaks, California : Corwin.

10. คำขอบคุณ

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงและสมบูรณ์ได้ด้วย ความอนุเคราะห์และความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ ชมภูวิเศษ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา บุปผา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ตลอดจนคณาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ทุกท่าน ที่กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะ แก้ไข และปรับปรุง งานวิจัยนี้อย่างเต็มกำลัง รวมทั้งคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยเสมอมาและผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้